

ด่วนมาก
ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๔๗๒

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลุมปัน

ตามหนังสือจังหวัดปัตตานี ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๒๐๖๕๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แจ้งชักชวนแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าเพื่อให้มีข้อมูลว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยมีการจัดกิจกรรมหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดแผนเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายงานการจัดกิจกรรมฯ โดยส่งแบบรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-Mail : sansanee2527@gmail.com โดยระบุหัวข้อเรื่องการส่ง “การจัดกิจกรรมป้องกันเด็กจมน้ำฯ ศพด...” ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ให้จังหวัดรวบรวมเพื่อรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๐๐๖ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ และสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร.๐๗๓-๓๔๙๕๑๙ ต่อ ๑๐๗
โทรสาร ๐๗๓-๓๓๖๕๘๑

750 สดจ. ปัตตานี
รับ 3006
รับ 09 เม.ย. 2561
10.216

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๐๐๖

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๔๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งชักชวนแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัยความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มีข้อมูลว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยมีการจัดกิจกรรมหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการการจัดแผนเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดดำเนินการรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบรายงานการจัดกิจกรรมฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยขอให้จังหวัดรวบรวมแบบรายงานข้อมูลดังกล่าวจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word เพื่อส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail : 0816.4dla@gmail.com โดยระบุหัวเรื่องการส่ง “การจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำ จังหวัด ...”

ภายในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ชันทรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐ โทรสาร ต่อ ๔๑๘

คำสั่ง

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้องจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตามมาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความพอเพียง เป็นต้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันของเด็กที่ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง จัดให้มีกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวัน ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมสวดมนต์ ไหว้พระ ในตอนเช้าหน้าเสาธง และอาจจัดให้มีกิจกรรมสวดมนต์และนั่งสมาธิ ทุกวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน (สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นับถือศาสนาอื่นๆ ให้จัดกิจกรรมตามหลักศาสนาของตนเอง)

๑.๒ กิจวัตรการเข้าแถวรอคอยตามลำดับก่อนหลังเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าแถวเพื่อรับประทานอาหารเสริม (นม) โรงเรียน การรับประทานอาหารกลางวัน หรือการเข้าแถวเพื่อเดินไปทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กรู้จักการรอคอย มีความอดทน อดกลั้น และรู้จักมารยาททางสังคม เป็นต้น

๑.๓ การให้เด็กได้รับผิดชอบด้วยตนเอง เช่น การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การรับประทานอาหารเช้าด้วยตนเองจนหมด การเก็บภาชนะอาหารด้วยตนเองหลังจากรับประทานอาหารเสร็จ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติได้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยไม่ต้องมีใครบอก

๑.๔ การให้เด็กได้รับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น การให้เด็กช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเลิกใช้ การรดน้ำเมื่อใช้ห้องน้ำห้องส้วมเสร็จ การใช้น้ำตามความจำเป็น และปิดก๊อกน้ำเมื่อเลิกใช้ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเองในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม

/๑.๕ กิจกรรม...

๑.๕ กิจกรรมที่สอนการปฏิบัติตามมารยาทของสังคม เช่น การไหว้และสวัสดีผู้ใหญ่ การพูดสุภาพ การยกมือและรอให้ได้รับอนุญาตก่อนพูด การก้มหลังเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การขอบคุณ เมื่อผู้อื่นช่วยเหลือหรือให้ของ เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังการปฏิบัติตามมารยาทของสังคมที่ดีให้กับเด็ก

๑.๖ การจัดกิจกรรมการทิ้งขยะและการคัดแยกขยะ เพื่อสอนให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในการทิ้งขยะให้ถูกที่ และถูกต้องตามประเภทของขยะ

๑.๗ กิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การสอนเด็กปลูกต้นไม้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การไม่ทำลายต้นไม้ เป็นต้น เพื่อสอนให้เด็กมีจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม

๑.๘ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเด็ก คือ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ดูแลเด็กต้องจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งวัสดุสิ่งของและการเตรียมพื้นที่เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ เป็นการควบคุมสถานการณ์ ไม่ใช่ควบคุมเด็ก ด้วยการจัดโครงสร้างของสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก จัดวางในระดับสายตาเด็ก จัดทำสัญลักษณ์เพื่อช่วยให้เด็กหยิบใช้และจัดเก็บของเข้าที่ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมที่จัดควรมีระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และปลอดภัยอยู่เสมอ เด็กจะเห็นแบบอย่างของความมีระเบียบเรียบร้อยและเรียนรู้จากการเลียนแบบครู

๒. เรื่องการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย เนื่องจากรายงานทางวิชาการ พบว่า กลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่เสียชีวิตจากการจมน้ำ มักเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่มีรั้วรอบแหล่งน้ำ เพื่อแบ่งแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ การจัดให้มีพื้นที่เล่นที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก และการที่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และเด็กไม่มีความรู้ในการกู้ชีพ/ปฐมพยาบาลผิวน้ำ เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง โดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแนวทางการสอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง หมายถึง สอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตระโกนขอความช่วยเหลือ

๒.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปในน้ำ

๒.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปเล่นในแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบอล ตุ๊กตา ของเล่น หรือสิ่งของต่างๆ

๒.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ รวมทั้งห้องครกปรกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย เช่น จัดการแหล่งน้ำเสี่ยงที่อยู่ภายในอาคาร ได้แก่ ห้องน้ำ หรือบริเวณโดยรอบ เช่น ฝักรับน้ำที่น้ำไม่ใช้งาน เหนือถังจากภาชนะที่ไม่ใช้งาน สร้างรั้วกัน/ล้อมรอบแหล่งน้ำ และมีพื้นที่สำหรับให้เด็กเล่น เช่น คอกกันเด็ก รั้วกัน เพื่อแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ หรือลดความเสี่ยงในการเข้าถึงแหล่งน้ำได้ง่าย เป็นต้น

๓. การพัฒนาภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากในสถานการณ์ที่ประเทศกำลังก้าวเข้าสู่การพัฒนาในระดับสากล และเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อการพัฒนาคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการให้เด็กไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้ง ผลการวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการพบว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลสูงกว่าวัยอื่นๆ จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อย ๓ ครั้ง ต่อ ๑ สัปดาห์ เป็นประจำทุกสัปดาห์

๔. การจัดกิจกรรมธรรมศึกษาในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยอาจเชิญพระสงฆ์ในพื้นที่มาสอนธรรมศึกษาอย่างง่ายๆ ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เดือนละ ๑ ครั้ง และครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กด้วยตนเองสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำทุกสัปดาห์

๕. การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอนในเด็กปฐมวัย เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ในขณะเดียวกันต้องคำนึงในคุณธรรม และมีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ ซึมซับ หลักการคิดดังกล่าวจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้อย่างดี ผ่านการปลูกฝังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก และสภาพแวดล้อม ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กวัย ๓ - ๖ ปี ในมาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ โดยประกอบด้วย ๓ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ๑) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒) มีวินัยในตนเอง ๓) ประหยัดและพอเพียง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กปฐมวัยทุกคนสามารถทำได้ จึงขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยครูผู้ดูแลเด็กสามารถออกแบบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ สอดแทรกหลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไปในการจัดกิจกรรมประจำวัน โดยคำนึงถึงบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ใช้วัสดุในท้องถิ่นมาประกอบการทำสื่อกิจกรรมการเรียนรู้ และคำนึงถึงเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังในเรื่องความพอเพียงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖. การจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดให้มีมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้พิจารณาจากสภาพอาคารและขนาดพื้นที่ห้องเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุมหนังสือดังกล่าว ใช้สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ครูผู้ดูแลเด็กต้องจัดกิจกรรมในมุมหนังสือเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการจัดหาหนังสือนิทาน หนังสือภาพ หรือสมุดภาพ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในมุมหนังสือดังกล่าว ควรประกอบด้วย

- ๖.๑ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ
- ๖.๒ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ๖.๓ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน เป็นต้น
- ๖.๔ สมุดเขียนนิทานหรือสมุดภาพ
- ๖.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ๖.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเพลง สำหรับเปิดเสียงนิทานพร้อมหนังสือนิทาน

เป็นต้น

๗. การกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรา ๑๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ปีงบประมาณละ ๒๔๕ วันๆ ละ ๒๐ บาทต่อคน ซึ่งเพียงพอสำหรับการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทั้งปีงบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้ระยะเวลาจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อีกทั้งเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน รวมทั้งเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณค่าอาหารกลางวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒๔๕ วัน มีประสิทธิภาพ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้จ่ายงบประมาณอย่างครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียนการสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียนการสอน

๘. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระจายตัวอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ และมีจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานในระดับส่วนกลางไม่สามารถตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ จึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ สั่ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้ติดตาม ตรวจสอบ หรือสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากส่วนราชการในพื้นที่หรือในระดับส่วนกลาง เพื่อเป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอให้จังหวัดรายงานผลการติดตามดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘

ด้านหลัก

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๔๑๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งชักชวนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมถึง เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตระหนักขอความช่วยเหลือ รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเพื่อให้การดำเนินการ เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้กำหนดแนวทางการป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การใช้สระว่ายน้ำหรืออ่างเล่นน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีสระว่ายน้ำมาตรฐาน อ่างเล่นน้ำ หรือสระเล่นน้ำในรูปแบบต่างๆ เช่น สระเล่นน้ำเคลื่อนที่ หรือสระเล่นน้ำสำเร็จรูป หรือสระเล่นน้ำอื่นๆ ที่ประยุกต์ใช้จากวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักอันตรายจากการจมน้ำ การรู้จักหลีกเลี่ยงการเล่นใกล้แหล่งน้ำเสี่ยง การตระหนักขอความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนจมน้ำเป็นต้น และหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดที่มีศักยภาพสามารถจัดหลักสูตรสอนว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างปลอดภัยโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการว่ายน้ำดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ก็สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ

๒. เกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจมน้ำในเด็กปฐมวัย ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์ การเฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก และการสอนเด็กให้รู้จักกฎแห่งความปลอดภัย สอดคล้องตามเกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจมน้ำในเด็กที่สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กำหนด ดังนี้

๒.๑ การจัดสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กให้ปลอดภัย

๒.๑.๑ กำจัดแหล่งน้ำที่ไม่จำเป็นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบริเวณละแวกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น หนองออกจากถังทิ้งเมื่อไม่จำเป็นต้องใช้

๒.๑.๒ แยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ เช่น สร้างรั้วกันประตูไม่ให้เด็กเข้าใกล้แหล่งน้ำได้ ปิดฝาลังน้ำ ตุ่มน้ำ เป็นต้น

๒.๑.๓ แยกพื้นที่เด็กเล่นออกจากแหล่งน้ำ โดยมีรั้วกันแหล่งน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือบริเวณละแวกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

/๒.๒ การเฝ้าระวัง...

๒.๒ การเฝ้าระวังดูแล ปกป้องคุ้มครองเด็ก

๒.๒.๑ ไม่ให้เด็กอยู่ในหรือใกล้แหล่งน้ำโดยลำพัง เช่น นั่งเล่นน้ำในอ่างน้ำกะละมัง หรือเล่นใกล้บ่อน้ำ ร่องน้ำ เป็นต้น

๒.๒.๒ ขณะเด็กอยู่ในใกล้หรืออยู่ในแหล่งน้ำ ผู้ดูแลเด็กต้องเฝ้าดูแลเด็กตลอดเวลา ไม่ให้เด็กเล่นใกล้แหล่งน้ำตามลำพัง

๒.๒.๓ ผู้ดูแลเด็กต้องได้รับการฝึกปฐมพยาบาลเด็กจมน้ำที่ถูกต้อง โดยการทำปอด ด้วยวิธีเป่าปากในกรณีที่ผู้จมน้ำไม่หายใจ เป็นต้น

๒.๓ การสอนเด็กให้รู้จักกฎแห่งความปลอดภัย

๒.๓.๑ สอนให้เด็กวัยนี้รู้จักหลีกเลี่ยงแหล่งน้ำเมื่ออยู่ตามลำพัง

๒.๓.๒ สอนให้เด็กใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นเมื่อต้องเดินทางทางน้ำ

๒.๓.๓ สอนเลี้ยงตัวเมื่อตกน้ำ เพื่อให้ไหลพ้นน้ำชั่วคราว และสอนให้ว่ายน้ำระยะสั้นๆ เพื่อให้ตะกายเข้าฝั่งได้

๓. การสอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ

๓.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปน้ำ

๓.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปเล่นในแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบอล ตุ๊กตา ของเล่น หรือสิ่งของต่างๆ

๓.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

๔. การสอนให้ครูผู้ดูแลเด็ก และเด็กรู้จักการช่วยเหลือคนตกน้ำหรือจมน้ำ โดยเน้นหลัก “ตะโกน โยน ยื่น”

๔.๑ ตะโกน การสอนให้เด็กตะโกนขอความช่วยเหลือเมื่อตกอยู่ในอันตราย หรือมีเพื่อนจมน้ำ

๔.๒ โยน สอนให้โยนอุปกรณ์ที่ไม่มีมีเชือกผูก เช่น ขวดน้ำพลาสติก ถังแกลอน โดยโยนอุปกรณ์หลายๆ ใบ และโยนให้ตกตรงหน้าผู้ประสบภัย และสอนให้โยนอุปกรณ์ที่มีเชือกผูก เช่น ถังแกลอน ผูกเชือก ผูกเชือก โดยโยนอุปกรณ์ให้ข้ามศีรษะผู้ประสบภัยเพื่อให้เชือกตกลงไปกระทบตัวผู้ประสบภัย เป็นต้น

๔.๓ ยื่น สอนให้ยื่นอุปกรณ์ เช่น ไม้ โดยผู้ยื่นต้องย่อตัวลงต่ำ เพื่อไม่ให้ถูกผู้ประสบภัย ตีตกน้ำ และยื่นอุปกรณ์ไปด้านข้างของผู้ประสบภัยแล้วจึงวาดอุปกรณ์เข้าไปหาตัวผู้ประสบภัยเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้อุปกรณ์โดนหน้าผู้ประสบภัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุธีพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๔๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๔๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘

แบบรายงาน
การจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอ จังหวัด
๒. ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐)
- ๒.๑ เป็นศูนย์ฯ ที่ อบท. จัดตั้งเอง ☐ ☐ รับถ่ายโอน (โปรดระบุ)
- ๒.๒ จำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น คน แยกเป็น
๑) ครูผู้ดูแลเด็ก (ข้าราชการ)	จำนวน คน
๒) ผู้ดูแลเด็ก (พนักงานจ้าง)	จำนวน คน
- ๒.๓ จำนวนเด็กเล็กในศูนย์ฯ รวมทั้งสิ้น คน แยกเป็น
๑) เด็กเล็กอายุ ๒ ปี	จำนวน คน
๒) เด็กเล็กอายุ ๓ ปี	จำนวน คน
๓) เด็กเล็กอายุ ๔ ปี	จำนวน คน
๔) เด็กเล็กอายุ ๕ ปี	จำนวน คน
- ๒.๔. ข้อมูลสภาพอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- มีอาคารเป็นของตนเอง หรือไม่ (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐)
☐ มีอาคารเป็นของตนเอง	☐ ไม่มีอาคารเป็นของตนเอง
- (ปัจจุบันใช้อาคารของ (ระบุ))
๓. รายละเอียดกิจกรรม/โครงการ/แนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำในเด็กปฐมวัยฯ
- ๓.๑ ชื่อกิจกรรม/โครงการ/แนวทาง
- ๓.๒ วัตถุประสงค์
- ๓.๓ เป้าหมาย
- ๓.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ๓.๕ ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมฯ อย่างน้อย ๑๐ ภาพ (ภาพถ่ายต้องมีความคมชัด และเป็นภาพสีเท่านั้น)

ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมฯ

ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมฯ

ลงชื่อ ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรี/นายก อบจ./อบต.

วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑